

LAUSUNTO

06.03.2017

Eduskunnan lakivaliokunta

Lausuntopyyntö

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n lausunto (HE 270/2016) hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi tuomioistuinlain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto ry (jäljempänä JHL) kiittää eduskunnan lakivaliokuntaa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä laeiksi tuomioistuinlain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

JHL on lähtökohtaisesti rakentanut lausuntonsa henkilöstön näkökulmasta. Lausunnossa korostetaan henkilöstön asemaa muutoksessa, johtamisen tärkeyttä, työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden parantamisen tärkeyttä.

JHL haluaa korostaa yhteistoiminnan merkitystä kaikilla tasoilla ja muutosta suunniteltaessa. Mitä paremmin henkilöstö otetaan mukaan muutosten valmisteluun ja toteutukseen, niin sitä paremmin muutoksiin on mahdollisuus sitoutua. Yhteistoiminta on parhaimmillaan johtamisen työväline ja JHL toivoo, että eduskunnan lakivaliokunta päätöksessään edellyttää oikeusministeriötä toteuttamaan muutokset yhteistoimintalain hengen ja tarkoituksen mukaisin toimin organisaation eri tasoilla. Muutokset tarvitsevat onnistuakseen henkilöstön sitoutumisen ja se voidaan saavuttaa hyvällä johtamisella.

Mikäli esitys toteutetaan hallituksen esityksen mukaisesti, niin tämä tulee tarkoittamaan henkilökunnalle isoja muutoksia ja on tärkeä ymmärtää, että on vaarana syntyä tilanne, jossa paljon osaamista lähtee pois oikeusministeriön hallinnonalalta. Tämänkaltaiset tilanteet saattavat tulla eteen esimerkiksi silloin kun nykyinen työpaikka siirtyy oman työssäkäyntialueen ulkopuolelle. Nämä tilanteet on minimoitavissa hyvällä ja joustavalla henkilöstöpoliittisilla ratkaisuilla (etätyö ja etätyöpisteet). Esityksessä todetaan myös, että erillisten kanslioiden säilyttäminen Uudellamaalla Raaseporissa ja Porvoossa ei ole perusteltua uudistuksen tavoitteet huomioon ottaen. Koska molempiin on kuitenkin jäämässä istuntopaikka, voisi niissä jatkossa asiakkaiden kielellisten oikeuksien ja myös henkilöstön aseman turvaamiseksi toimia myös asiakaspalvelupiste.

LAUSUNTO

06.03.2017

Työturvallisuuteen liittyvät kirjaukset ovat myönteisiä ja JHL näkee tämän erittäin tärkeänä asiana. Tämä asia vaatii taloudellisia panostuksia valtion taholta ja nämä tarpeet eivät voi syödä oikeusministeriön hallinnonalan määrärahoja kehyksen sisällä, koska ne ovat silloin muusta toiminnasta pois ja oikeusministeriön hallinnonalalta on leikattu jo aivan liikaa.

Hallituksen esityksessä korostetaan sähköistämisen tuomia (mm. AIPA) mahdollisuuksia työskentelytapoja kehitettäessä. Kyseinen kehitys on nykyaikaa ja sillä voidaan parhaimmillaan saavuttaa hyviä tuloksia monesta näkökulmasta. Samalla on kuitenkin huomattava, että usein nämä tarkoittavat väen vähentämistä ja joskus liikaakin. Työnkuormittavuutta tulee kokoajan seurata ja resursseja arvioitava työn tekemisen kannalta vaikka on paineita taloudellisten resurssien vähentämiseksi.

Sähköisen asioinnin ja videoneuvotteluyhteyksien lisäämisellä on perusteltu verkoston maantieteellisen kattavuuden pienentämistä. Tämä ei kuitenkaan saa merkitä sitä, että työmatkat pitenevät kohtuuttomasti. Lainkäyttöhenkilöstö tarvitsee ammattitaitoisia haastemiehiä ja käräjäsihteereitä jatkossakin.

Haastemiesten tiedoksiantoalueilla on säilytettävä heille toimitilat joko istuntopaikkojen tai yhteispalvelupisteiden yhteydessä. Esityksessä todetaan, että haastemiesten tiedoksiantojen määrä on vähentynyt ja tulee edelleen vähenemään uusien tiedoksiantotapojen myötä. Käräjäoikeuksien toiminnan turvaamisen ja kansalaisten oikeusturvan vuoksi on kuitenkin välttämätöntä, että käräjäoikeuksissa työskentelee jatkossakin riittävä määrä haastemiehiä. Haastemiesten tehtävissä paikallistuntemuksella on oma tärkeä roolinsa joka näkyy ammattitaitona ja vaikuttavuutena tiedoksiantotehtävissä.

Summaaristen velkomusasioiden keskittämisestä ja sen henkilöstövaikutuksista on annettu oma lakiesityksensä ja siitä on oma prosessinsa, mutta annetussa esityksessäkin todetaan, että asia liittyy oleellisesti käräjäoikeusverkostouudistukseen. Kun otamme huomioon näiden asioiden suuri määrä niihin sitoutuva henkilöstön työpanos, voidaan aiheellisesti kysyä eikö näitä lakiesityksiä toimitilakysymykset ja erityisesti henkilöstön asema huomioiden olisi tullut käsitellä yhtenä kokonaisuutena?

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
Eduvalvontalinja

Kristian Karrasch
valtiosektorin neuvottelupäällikkö